

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 2008 r.

w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego

Na podstawie art. 189 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696 z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Krajowy Program Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, zwany dalej „Krajowym Programem Szkolenia”, określa sposób organizacji i prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji, a w szczególności:

- 1) organizację i funkcjonowanie systemu szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 2) metodologię prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 3) kryteria i sposób selekcji, kwalifikacji, certyfikacji oraz motywacji personelu zatrudnionego w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) Krajowym Programie Ochrony Lotnictwa Cywilnego – rozumie się przez to Krajowy Program Ochrony Lotnictwa Cywilnego, ustalony rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 187 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze;
- 2) cyklu szkoleniowym – rozumie się przez okres obejmujący dwa lata kalendarzowe, w czasie którego prowadzone są szkolenia dla osób, o których mowa w § 5 pkt 6, trwający co najmniej 10 miesięcy, jednak nie dłużej niż 12 miesięcy;
- 3) certyfikacie – rozumie się przez to zaświadczenie potwierdzające ukończenie szkolenia oraz posiadanie wymaganych umiejętności w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 4) podmiocie prowadzącym szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego - rozumie się przez to podmiot, który spełnia wymagania formalne do przeprowadzenia szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, o których mowa w rozporządzeniu;
- 5) pomocy dydaktycznej – rozumie się przez to zaplecze dydaktyczne organizatora szkolenia uwzględniające w szczególności wyposażenie specjalistyczne sal i obiektów przeznaczonych do szkolenia praktycznego, wyposażenie audiowizualne obiektów szkoleniowych, komputerowe prezentacje multimedialne i filmy szkoleniowe, rysunki, wykresy, modele, przykłady rozwiązań praktycznych oraz literaturę specjalistyczną;
- 6) szkoleniu z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego – rozumie się przez to szkolenie organizowane w ramach służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, organów podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w podmiotach prowadzących szkoleniową działalność gospodarczą w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą w zakresie określonym w niniejszym rozporządzeniu;
- 7) operatorze kontroli bezpieczeństwa – rozumie się przez to pracownika służby ochrony lotniska, specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej lub funkcjonariusza Straży Granicznej wykonującego czynności kontroli bezpieczeństwa realizowane w sytuacjach określonych w przepisach prawa wspólnotowego lub Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego i zgodnie z wymogami

1) Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej - transport, , na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. Nr 216, poz. 1594).

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1008, Nr 170, poz. 1217 i Nr 249, poz. 1829, z 2007 r. Nr 50 poz. 331 i Nr 82, poz. 558 oraz z 2008 r. Nr 97, poz. 625 i Nr 144, poz. 901.

określonymi w tych przepisach;

8) Prezesie Urzędu – rozumie się przez to Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

§ 3. 1. Krajowy Program Szkolenia ma na celu stworzenie warunków umożliwiających osobom:

- 1) zatrudnionym w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą i jednocześnie posiadającym samodzielny dostęp do strefy zastrzeżonej lotniska,
- 2) zatrudnionym w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonującym obowiązki w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego wynikające z Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego,
- 3) innym niż te, o których mowa w pkt 1 i 2, a wykonującym obowiązki dotyczące środków kontroli w zakresie ochrony wynikające z Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego,

- zdobycie i utrzymanie odpowiednich kwalifikacji w zakresie wykonywanych czynności służbowych z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji.

2. W celu zdobycia kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, stosuje się następujące etapy postępowania:

- 1) selekcja zatrudnionego personelu dla zapewnienia skutecznej realizacji Krajowego Programu Szkolenia;
- 2) zapoznanie personelu z przepisami i procedurami oraz sprzętem wykorzystywanym w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji; mające na celu podniesienie świadomości osób zatrudnionych w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą o zagrożeniach aktami bezprawnej ingerencji w lotnictwie cywilnym;
- 3) szkolenie teoretyczne i praktyczne zapewniające aktualną wiedzę i motywację do realizacji zadań w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego.

§ 4. 1. Prezes Urzędu, może uznać każde szkolenie dotyczące ochrony lotnictwa cywilnego, w tym przeprowadzane przez Wspólnotę Europejską, Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) oraz inne międzynarodowe organizacje lotnicze, za równoważne odpowiedniemu szkoleniu określone w rozporządzeniu jeżeli zakres merytoryczny tego szkolenia będzie odpowiadał odpowiedniemu szkoleniu określone w rozporządzeniu.

2. Uznanie, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Rozdział 2

Selekcja w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego

§ 5. Selekcji w zakresie wymagań, o których mowa w § 6 ust. 1, przed dopuszczeniem do wykonywania obowiązków służbowych, podlegają następujące kategorie osób:

- 1) kategoria 1 – osoby kierujące ochroną lotnictwa cywilnego w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 2) kategoria 2 – audytorzy wewnętrzni kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa;
- 3) kategoria 3 – instruktorzy ochrony lotnictwa cywilnego, zwani dalej „instruktorami”;
- 4) kategoria 4 – operatorzy kontroli bezpieczeństwa;
- 5) kategoria 5 – pracownicy służby ochrony lotniska nie wykonujący obowiązków operatorów kontroli bezpieczeństwa, a realizujący inne zadania w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz pracownicy specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej nie wykonujący obowiązków operatorów kontroli bezpieczeństwa, a realizujący inne zadania w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego na rzecz podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 6) kategoria 6 – członkowie załóg statków powietrznych;
- 7) kategoria 7 – pracownicy podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonujący zadania w zakresie obsługi naziemnej pasażerów i bagażu;
- 8) kategoria 8 – pracownicy podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonujący zadania w zakresie obsługi naziemnej ładunków, przesyłek kurierskich, ekspresowych i poczty;
- 9) kategoria 9 – pracownicy podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonujący zadania w zakresie sprzątania pokładów statków powietrznych, zaopatrzenia pokładowego statków powietrznych, w tym zaopatrzenia w paliwo;
- 10) kategoria 10 – pracownicy podmiotów wyznaczonych jako zarejestrowani agenci, znani nadawcy lub organ pocztowy wykonujący zadania związane z obsługą ładunków, przesyłek kurierskich, ekspresowych i poczty przeznaczonych do transportu drogą lotniczą;
- 11) kategoria 11 – kontrolerzy ruchu lotniczego;
- 12) kategoria 12 – funkcjonariusze i pracownicy cywilni Służby Celnej, Straży Granicznej i Policji pełniący służbę na terenie lotniska;

- 13) kategoria 13 – żołnierze i pracownicy cywilni służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, pełniący służbę na lotniskach współużytkowanych i posiadający dostęp do strefy zastrzeżonej lotniska.

§ 6. 1. Osoby zaliczone do kategorii osób, o których mowa w § 5, powinny spełniać następujące wymagania, w szczególności:

- 1) posiadać obywatelstwo polskie lub obywatelstwo innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 2) posiadać pełną zdolność do czynności prawnych;
- 3) nie być skazanym prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie;
- 4) posiadać nienaganą opinię służbową.

2. Szczególne wymagania dla kandydatów do pracy w służbie ochrony lotniska oraz w specjalistycznej uzbrojonej formacji ochrony kandydujących do wykonywania zadań w zakresie ochrony lotnictwa, określają przepisy o ochronie osób i mienia oraz Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do żołnierzy, funkcjonariuszy i pracowników służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej oraz organów podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

§ 7. Podmiot prowadzący lotniczą działalność gospodarczą wprowadza do akt osobowych osób zaliczonych do kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 1-11, informacje dotyczące odbytych szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, a w szczególności potwierdzone przez pracodawcę lub osobę przez niego upoważnioną za zgodność z oryginałem kopie uzyskanych certyfikatów i dyplomów.

Rozdział 3

Rodzaje i zakres szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego

§ 8. W zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji, wyróżnia się następujące rodzaje szkoleń:

- 1) świadomości ochrony lotnictwa;
- 2) kierunkowe;
- 3) specjalistyczne:
 - a) podstawowe,
 - b) odświeżające.

§ 9. 1. Szkoleniu świadomości ochrony lotnictwa podlegają wszystkie kategorie osób, o których mowa w § 5.

2. Szkoleniu świadomości ochrony lotnictwa podlegają ponadto wszystkie pozostałe osoby, o których mowa w § 18 ust. 1 Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego.

3. Szkolenie świadomości ochrony lotnictwa ma na celu zapoznanie uczestników szkolenia z aktualnymi zagrożeniami w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego oraz sposobami przeciwdziałania tym zagrożeniom.

4. Program szkolenia świadomości ochrony lotnictwa obejmuje w szczególności:

- 1) genezę i istotę terroryzmu międzynarodowego;
- 2) zagrożenia w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 3) przegląd obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 4) cele i organizację systemu ochrony lotnictwa cywilnego;
- 5) informacje na temat rodzajów przedmiotów zabronionych do wnoszenia na teren strefy zastrzeżonej lotniska i przewozu w bagażu kabinowym i rejestrowanym pasażera, mogących stanowić zagrożenie dla lotnictwa cywilnego;
- 6) informacje na temat zasad kontroli dostępu do strefy operacyjnej i zastrzeżonej lotniska, kontroli bezpieczeństwa pasażerów i personelu udającego się do strefy zastrzeżonej lotniska;
- 7) zasady poruszania się w strefie zastrzeżonej lotniska i częściach krytycznych strefy zastrzeżonej;
- 8) sposób reagowania w przypadku wystąpienia:
 - a) sytuacji mogącej stanowić zagrożenie dla lotnictwa cywilnego,
 - b) aktu bezprawnej ingerencji w lotnictwie cywilnym;
- 9) dane kontaktowe służb ochrony oraz zasady ich powiadamiania o zagrożeniach.

5. Szkolenie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza z zastrzeżeniem § 18 ust. 1 Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego pracodawca lub prowadzący szkoleniową działalność gospodarczą w terminie do 1 miesiąca od dnia zatrudnienia lub rozpoczęcia pełnienia służby na danym lotnisku.

6. Koszty szkolenia, o którym mowa w ust. 1, ponosi pracodawca.

§ 10. 1. Szkoleniu kierunkowemu podlegają wszystkie kategorie osób, o których mowa w § 5.

2. Szkolenie kierunkowe, obejmujące znajomość zagadnień poszczególnych modułów szkoleniowych, o których mowa w załączniku do rozporządzenia, prowadzi się w zakresie i z częstotliwością zależną od kategorii osób szkolonych, przy czym:

1) dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 1 i 3 – nie rzadziej niż raz na rok;

2) dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 6 – nie rzadziej niż raz na 2 lata;

3) dla pozostałych kategorii osób – nie rzadziej niż raz na 3 lata.

3. Zakres szkolenia kierunkowego w odniesieniu do zawarcia w nim poszczególnych modułów szkoleniowych jakim podlegają kategorie osób, o których mowa w § 5 pkt 1-3 uzależnia się od zakresu merytorycznych obowiązków, które mają realizować te kategorie osób.

4. Zakres tematyczny modułów szkoleń kierunkowych dla poszczególnych kategorii osób, o których mowa w § 5, określa załącznik do rozporządzenia.

5. Szkolenia kierunkowe, dla wszystkich kategorii osób z wyłączeniem kategorii osób, o której mowa w § 5 pkt 6, przeprowadza pracodawca lub podmiot prowadzący szkoleniową działalność gospodarczą w najszybszym możliwym terminie, nieprzekraczającym 9 miesięcy od dnia zatrudnienia lub rozpoczęcia pełnienia służby na danym lotnisku.

6. Szkolenie kierunkowe dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 6 przeprowadza pracodawca lub podmiot prowadzący szkoleniową działalność gospodarczą przed dopuszczeniem tych kategorii osób do wykonywania obowiązków na pokładzie statku powietrznego.

7. Koszt szkolenia, o którym mowa w ust. 1, ponosi pracodawca.

§ 11. 1. Szkoleniu specjalistycznemu - podstawowemu, o którym mowa w § 8 pkt 3 lit. a, podlegają kategorie osób, o których mowa w § 5 pkt 2, 3 i 4.

2. Szkoleniu specjalistycznemu - podstawowemu, mogą podlegać kategorie osób, o których mowa w § 5 pkt 1, 5 - 13, w zależności od potrzeb, ze szczególnym uwzględnieniem nowych zagrożeń dla lotnictwa cywilnego lub stosowania nowych technik i narzędzi zapewniających ochronę lotnictwa cywilnego.

3. Dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 2 - 4, szkolenie specjalistyczne - podstawowe, o którym mowa w § 8 pkt 3 lit. a, przeprowadza się przed podjęciem pracy na danym stanowisku pracy.

4. Dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, szkolenia specjalistyczne – odświeżające, o którym mowa w § 8 pkt 3 lit. b, przeprowadza się po raz pierwszy w terminie nie dłuższym niż 30 miesięcy od dnia zatwierdzenia, o którym mowa w § 25 ust. 6, a następnie w terminie nieprzekraczającym 30 miesięcy od ukończenia ostatniego szkolenia o którym mowa w § 8 pkt 3 lit. b.

§ 12. 1. Program szkolenia specjalistycznego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 2, obejmuje w szczególności:

1) szczegółowe omówienie przepisów w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz metod i środków stosowanych dla ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji;

2) podstawy prawne i organizację systemu kontroli jakości w Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;

3) obowiązki i uprawnienia audytorów kontroli jakości;

4) metodologię w zakresie planowania, prowadzenia i raportowania wykonywanych czynności kontroli jakości;

5) standardy dotyczące czynności audytorskich.

2. Program szkolenia specjalistycznego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 3, obejmuje w szczególności:

1) rolę instruktora ochrony lotnictwa cywilnego;

2) podstawowe zasady dydaktyki, prawidłowości procesu uczenia się, nauczania i instruowania;

3) środki dydaktyczne i formy szkolenia;

4) metodologię przygotowania, organizacji i prowadzenia szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;

5) przygotowanie materiałów i pomocy dydaktycznych;

6) metodyka oceny opanowania przekazanej podczas szkolenia wiedzy i umiejętności;

7) zasady opracowywania pytań i zadań do egzaminów końcowych;

8) kontrola jakości procesów szkoleniowych.

3. Program szkolenia specjalistycznego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, obejmuje w szczególności:

1) międzynarodowe i krajowe regulacje prawne w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji;

- 2) system kontroli dostępu do strefy operacyjnej oraz strefy zastrzeżonej lotniska;
 - 3) kontrolę manualną osób i bagażu kabinowego i rejestrowanego;
 - 4) kontrolę bezpieczeństwa bagażu kabinowego i rejestrowanego, w tym przy użyciu urządzenia rentgenowskiego;
 - 5) kontrolę bezpieczeństwa osób, w tym przy użyciu stacjonarnego i ręcznego wykrywacza metali;
 - 6) kontrolę bezpieczeństwa ładunków, przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty;
 - 7) umiejętność zachowania się w przypadku wykrycia przedmiotów, o których mowa w § 9 ust. 4 pkt 5;
 - 8) kształtowanie umiejętności prawidłowej analizy i interpretacji obrazów rentgenowskich bagażu i ładunków pod względem wykrywania przedmiotów, o których mowa w § 9 ust. 4 pkt 5.
4. Kształtowanie umiejętności o których mowa w § 12 ust. 3 pkt 8 odzwierciedla zakres zadań dotyczących kontroli bezpieczeństwa, do których realizowania przeznaczone są kategorie osób, o których mowa w § 5 pkt 4.
5. Szkolenie specjalistyczne przeprowadza pracodawca lub podmiot prowadzący szkoleniową działalność gospodarczą.
6. Koszty szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3, pokrywa pracodawca.

§ 13. 1. Szkolenia, o których mowa w § 8, realizowane są w szczególności w następujących formach:

- 1) zajęcia stanowiskowe;
- 2) wykłady i ćwiczenia;
- 3) seminaria tematyczne;
- 4) kształcenie z zastosowaniem multimedialnych systemów komputerowych.

2. Szkolenia, o których mowa w § 8 ust. 3, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, są prowadzone przynajmniej przy użyciu technik, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4.

§ 14. 1. Zajęcia stanowiskowe polegają na wykonywaniu pomocniczych czynności oraz obserwacji czynności realizowanych na stanowisku pracy, do objęcia którego przeznaczona jest osoba szkolona.

2. Osoba uczestnicząca w zajęciach stanowiskowych podlega ocenie instruktora, pod kierunkiem którego była szkolona.

3. Ocena, o której mowa w ust. 2, wydana w formie pisemnej ma charakter opisowy i powinna zawierać jednoznaczne sformułowanie oceniające czy osoba szkolona może przystąpić do samodzielnej pracy na danym stanowisku związanym z ochroną lotnictwa cywilnego.

§ 15. 1. Wykłady i ćwiczenia polegają na przekazaniu wiedzy teoretycznej oraz praktycznym zweryfikowaniu zakresu jej zrozumienia i umiejętności praktycznego zastosowania przez osobę podlegającą szkoleniu.

2. Wykłady mają formę ustnego przekazu informacji, a w zależności od potrzeb mogą być prowadzone z wykorzystaniem środków multimedialnych.

3. Ćwiczenia mają formę zajęć praktycznych, realizowanych w oparciu o przygotowane wzorce formularzy, pomoce dydaktyczne oraz zagadnienia problemowe wymagające pracy zespołowej, z uwzględnieniem tematyki prowadzonego wykładu.

§ 16. Seminaria tematyczne stanowią wspomaganie procesu szkolenia w szczególności w odniesieniu do szkoleń kierunkowych lub specjalistycznych.

Rozdział 4

Organizacja szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego oraz sposobów oceny ich uczestników

§ 17. 1. Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego przeprowadzają instruktorzy, wpisani przez Prezesa Urzędu na listę instruktorów ochrony lotnictwa cywilnego, zwaną dalej „listą”.

2. Na listę wpisywani są instruktorzy wyznaczeni przez Prezesa Urzędu na wniosek:

- 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
- 2) Ministra Obrony Narodowej;
- 3) podmiotu prowadzącego lotniczą działalność gospodarczą;
- 4) podmiotu prowadzącego szkoleniową działalność gospodarczą.

3. Wpisu na listę dokonuje Prezes Urzędu w drodze decyzji administracyjnej.

§ 18. 1. Instruktorzy ubiegający się o wpis na listę, powinni spełniać następujące wymagania:

- 1) nie być karani za przestępstwo popełnione umyślnie, potwierdzone kopią informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opatrzoną datą nie wcześniejszą niż miesiąc przed jej złożeniem;

- 2) posiadać poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli co najmniej „zastrzeżone”;
- 3) posiadać udokumentowaną znajomość krajowych i międzynarodowych uregulowań prawnych z zakresu ochrony lotnictwa cywilnego, ze szczególnym uwzględnieniem Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego;
- 4) posiadać doświadczenie i wiedzę w zakresie funkcjonowania ochrony podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą uzyskane w wyniku co najmniej rocznego zatrudnienia na stanowisku związanym z ochroną lotnictwa cywilnego;
- 5) posiadać kwalifikacje w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego, potwierdzone ukończeniem krajowego lub zagranicznego szkolenia dla instruktorów, lub co najmniej jednego z następujących szkoleń:
 - a) audytor lub inspektor kontroli jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego,
 - b) zarządzanie ochroną lotnictwa cywilnego,
 - c) zarządzanie ochroną lotnictwa cywilnego w sytuacjach kryzysowych,
 - d) ochrona portu lotniczego,
 - e) ochrona przewoźnika,
 - f) ochrona ładunków towarowych lub zaopatrzenia pokładowego.

2. W przypadku prowadzenia szkolenia o którym mowa w § 8 pkt 3 lit. a i b, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, oprócz wymagań, o których mowa w ust. 1, instruktorzy powinni posiadać co najmniej 3 letnie doświadczenie w zakresie prowadzenia kontroli bezpieczeństwa osób i bagażu w transporcie lotniczym oraz posiadać certyfikat operatora kontroli bezpieczeństwa, o którym mowa w § 25 ust. 2.

3. Wniosek, o którym mowa w § 17 ust. 2 powinien zawierać udokumentowane potwierdzenie spełniania przez instruktora wymagań, o których mowa w ust. 1.

4. Prezes Urzędu, na wniosek:

- 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
 - 2) Ministra Obrony Narodowej,
 - 3) służb podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej oraz organów podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
 - 4) ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
 - 5) podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą,
 - 6) instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego,
 - 7) podmiotów prowadzących szkoleniową działalność gospodarczą,
- może, na czas nie przekraczający 12 miesięcy, wpisać na listę osobę nie spełniającą wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, jeżeli doświadczenie oraz wiedza fachowa tej osoby dają rękojmię należytego wypełniania zadań.

5. Instruktorzy, wpisani na listę w sposób, o którym mowa w ust. 4, powinni spełnić wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, w terminie 12 miesięcy od dnia wpisania na listę.

6. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 5, instruktor zostaje skreślony z listy.

7. W przypadku zaistnienia sytuacji, o której mowa w ust. 6, instruktor nie może zostać powtórnie wpisany na listę w sposób, o którym mowa w ust. 4.

§ 19. Prezes Urzędu w drodze decyzji administracyjnej skreśla instruktora z listy w przypadku:

- 1) rezygnacji złożonej w formie pisemnej Prezesowi Urzędu;
- 2) zaprzestania spełniania jednego z wymogów, o których mowa w § 18 ust. 1;
- 3) wniosku ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Ministra Obrony Narodowej o skreślenie podległych im pracowników, funkcjonariuszy i żołnierzy;
- 4) upływu terminu, o którym mowa w § 18 ust. 5.

§ 20. Do zadań instruktorów należy w szczególności:

- 1) właściwy dobór środków metodycznych, stosowny do celu, treści i rodzaju szkolenia, a także ich dostosowanie do poziomu wiedzy i umiejętności uczestników szkolenia;
- 2) przygotowanie pomocy dydaktycznych;
- 3) dbałość o właściwą formę szkolenia oraz wysoki poziom prowadzonych szkoleń;
- 4) stosowanie aktywizujących form szkolenia w postaci dyskusji oraz ćwiczeń grupowych;
- 5) bieżąca ocena postępów osób szkolonych prowadzona między innymi w formie pytań sprawdzających opanowanie materiału szkoleniowego;
- 6) opracowanie i stosowanie obiektywnych metod pomiaru efektywności szkoleń;
- 7) przestrzeganie zasad sprawiedliwego i obiektywnego ocenienia uczestników szkolenia;
- 8) współudział w przygotowaniu rocznego sprawozdania z przeprowadzonych szkoleń;
- 9) zapewnienie poufności indywidualnych ocen uczestników szkolenia.

§ 21. 1. Podmioty i organy, o których mowa w § 18 ust. 4, wyznaczają, w porozumieniu z Prezesem Urzędu, wewnętrznych koordynatorów szkolenia.

2. Podmioty i organy, o których mowa w § 18 ust. 4, określają wymagania, jakie powinni spełniać wewnętrzni koordynatorzy szkolenia, przy czym nie mogą oni spełniać wymagań niższych niż te, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 - 3.

§ 22. 1. Do właściwości wewnętrznego koordynatora szkolenia należy:

- 1) prowadzenie dokumentacji z realizowanych szkoleń;
- 2) sprawowanie nadzoru nad realizacją Krajowego Programu Szkolenia w podmiocie lub organie, który wyznaczył danego koordynatora;
- 3) opracowywanie rocznego ramowego planu szkoleń;
- 4) przygotowywanie rocznego sprawozdania z przeprowadzonych szkoleń, uwzględniającego w szczególności dane dotyczące liczby przeprowadzonych szkoleń, ich rodzaju oraz liczby uczestników wraz z informacją o liczbie osób, które zaliczyły oraz niezaliczyły poszczególnych szkoleń;
- 5) reagowanie na uchybienia stwierdzone w czasie prowadzonego szkolenia, jeżeli ich usunięcie jest niezbędne dla zapewnienia wysokiej jakości procesu szkoleniowego.

2. Do właściwości wewnętrznego koordynatora szkolenia w podmiotach i organach, o których mowa w § 18 ust. 4 pkt 1 – 4, należy ponadto wydawanie lub nadzór nad wydawaniem certyfikatów ukończenia szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego dla osób zatrudnionych lub wykonujących obowiązki w tych podmiotach.

3. Wewnętrzny koordynator szkolenia przekazuje Prezesowi Urzędu:

- 1) roczny ramowy plan szkoleń – w terminie do 2 listopada każdego roku kalendarzowego na rok następny;
- 2) roczne sprawozdanie z wykonania szkoleń – w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku za rok poprzedni;
- 3) informację o planowanym szkoleniu – w terminie nie krótszym niż 14 dni przed dniem wyznaczenia terminu szkolenia;
- 4) wyniki kontroli wewnętrznej w zakresie szkoleń – niezwłocznie po jej przeprowadzeniu.

4. Roczny ramowy plan szkoleń dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 6 może zostać przekazany bez dochowania terminu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, jednak nie później niż 60 dni przed rozpoczęciem cyklu szkoleniowego opracowanego dla tej kategorii osób.

5. Przepisów ust. 3 pkt 3 i 4, nie stosuje się do wewnętrznych koordynatorów szkolenia, o których mowa w ust. 2.

§ 23. 1. Programy szkoleń w organach, o których mowa w § 18 ust. 4 pkt 1 i 2, formy i metody prowadzenia szkoleń, sposób prowadzenia ewidencji szkolonych, wyników szkolenia oraz sprawozdawczości, uwzględniają specyfikę tych organów.

2. Organizator szkolenia przedstawia do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu program szkolenia.

3. Zatwierdzenie, o którym mowa w ust. 2, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

4. Warunkiem zatwierdzenia, o którym mowa w ust. 2, jest przekazanie Prezesowi Urzędu dokumentacji w formie multimedialnej i papierowej, uwzględniającej wszystkie zagadnienia:

- 1) o których mowa w § 9 ust. 4 – w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 1;
- 2) przewidziane dla poszczególnych modułów szkoleniowych, o których mowa w załączniku do rozporządzenia, z uwzględnieniem zakresu i specyfiki prowadzonej przez podmiot lotniczej działalności gospodarczej – w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 2;
- 3) o których mowa w § 12 ust. 1 – w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3 dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 2;
- 4) o których mowa w § 12 ust. 2 – w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3 dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 3;
- 5) o których mowa w § 12 ust. 3 – w przypadku szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 3 dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4.

5. Prezes Urzędu może wydać decyzję polecającą uzupełnienie programu szkolenia, uwzględniając w szczególności nowe zagrożenia dla lotnictwa cywilnego lub wprowadzenie do przepisów dotyczących ochrony lotnictwa nowych technik i technologii w zakresie środków ochrony.

§ 24. 1. Zaliczenie szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 1, następuje poprzez złożenie egzaminu przeprowadzanego w formie pisemnej.

2. Zaliczenie szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 2 i 3, następuje poprzez złożenie egzaminu przeprowadzanego w formie:

- 1) ustnej lub;
- 2) pisemnej lub;
- 3) sprawdzianu umiejętności praktycznych.

3. Zaliczenie szkolenia o którym mowa w § 8 pkt 3, dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, następuje poprzez złożenie egzaminu w formie, o której mowa w ust. 2 pkt 1 lub 2 oraz pkt 3.

4. W odniesieniu do szkoleń, o których mowa w § 8 pkt 3 lit a, egzamin dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez Prezesa Urzędu w drodze zarządzenia.

5. Komisja, o której mowa w ust. 4, jest powołana spośród osób wyróżniających się kwalifikacjami, wiedzą i doświadczeniem w zakresie ochrony lotnictwa.

6. Członkowie Komisji, o której mowa w ust. 4, są powoływani na okres roku z możliwością ponownego powołania.

7. Prezes Urzędu może odwołać członka Komisji, o której mowa w ust. 4, w każdej chwili, w przypadku stwierdzenia:

- 1) utraty wymaganych kwalifikacji;
- 2) rażącego naruszenia obowiązków;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione umyślnie.

8. W celu zaliczenia szkoleń, o których mowa w § 8, jego uczestnik powinien uzyskać minimalny wynik 75% możliwych do uzyskania punktów za udzielenie poprawnych odpowiedzi oraz pozytywnie zaliczyć sprawdzian umiejętności praktycznych, jeżeli ten sprawdzian jest częścią egzaminu.

9. W przypadku prowadzenia sprawdzianu umiejętności praktycznych jako części egzaminu zaliczającego szkolenie, o którym mowa w § 8 pkt 3 lit a, wymagane minimum uzyskanych punktów pozwalające na uzyskanie oceny pozytywnej jest ustalane przez Prezesa Urzędu w odstępach czasu nie dłuższych niż 9 miesięcy od dnia ostatniego ustalenia tego minimum.

10. Minimalny poziom punktów niezbędny do uzyskania oceny pozytywnej ze sprawdzianu umiejętności praktycznych jest ogłaszany przez Prezesa Urzędu w formie obwieszczenia i publikowany w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

11. W przypadku nie zaliczenia szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 2, jego uczestnik powtarza zaliczenie w terminie ustalonym przez prowadzącego szkolenie, jednakże nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia poprzedniego egzaminu.

12. Ponowne nie zaliczenie szkolenia, o którym mowa w § 8 pkt 2, powoduje:

- 1) konieczność powtórzenia i zaliczenia szkolenia;
- 2) uniemożliwienie wykonywania obowiązków służbowych do momentu zaliczenia szkolenia.

13. W przypadku nie zaliczenia szkolenia specjalistycznego - podstawowego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, ponowne zaliczenie tego szkolenia następuje w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu, nie przekraczającym 2 miesięcy od dnia złożenia poprzedniego egzaminu.

14. W przypadku nie zaliczenia szkolenia specjalistycznego - podstawowego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 2 i 3, jego uczestnik powtarza zaliczenie w terminie ustalonym przez prowadzącego szkolenie, jednakże nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia poprzedniego egzaminu.

15. Ponowne nie zaliczenie szkolenia, o którym mowa w ust. 13 i 15, powoduje konieczność powtórzenia i zaliczenia szkolenia.

16. W przypadku nie zaliczenia szkolenia specjalistycznego - odświeżającego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, jego uczestnik powtarza zaliczenie w terminie ustalonym przez prowadzącego szkolenie, nie przekraczającym 1 miesiąca od dnia złożenia poprzedniego egzaminu.

17. Ponowne nie zaliczenie szkolenia specjalistycznego - odświeżającego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, powoduje uniemożliwienie wykonywania obowiązków operatora kontroli bezpieczeństwa.

§ 25. 1. W przypadku zaliczenia szkolenia uczestnik szkolenia otrzymuje certyfikat.

2. Certyfikat operatora kontroli bezpieczeństwa w przypadku szkolenia specjalistycznego - podstawowego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, wydaje Prezes Urzędu.

3. Warunkiem wydania przez Prezesa Urzędu certyfikatu operatora kontroli bezpieczeństwa dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, jest ukończenie z wynikiem pozytywnym szkolenia specjalistycznego - podstawowego, obejmującego zagadnienia określone w § 12 ust. 3, oraz zdanie egzaminu, o którym mowa w § 24 ust. 3, sprawdzającego wiedzę oraz umiejętności praktyczne.

4. Certyfikat operatora kontroli bezpieczeństwa jest wydawany w drodze decyzji administracyjnej.

5. W przypadku pozostałych szkoleń certyfikat wydaje organizator szkolenia.

6. Zatwierdzenie operatorów kontroli bezpieczeństwa następuje poprzez wpisanie na listę, o której mowa w § 6 ust. 3 Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego oraz wydanie certyfikatu, o którym mowa w ust. 2.

§ 26.. W odniesieniu do osób, które posiadają zaświadczenia ukończenia szkolenia zagranicznego właściwego dla kategorii osób, o których mowa w § 5 pkt 4, Prezes Urzędu może odstąpić od obowiązku odbycia szkolenia krajowego pod warunkiem pozytywnego zdania egzaminu, o którym mowa w § 24 ust. 3.

Rozdział 5

Nadzór nad realizacją Krajowego Programu Szkolenia

§ 27. Prezes Urzędu sprawuje nadzór nad realizacją postanowień Krajowego Programu Szkolenia, w szczególności w zakresie:

- 1) sposobu i poziomu przekazywania wiedzy;
- 2) wyników szkolenia pod kątem uzyskanej wiedzy i zdobytych umiejętności;
- 3) kwalifikacji osób prowadzących szkolenia;
- 4) wyposażenia technicznego, przy którego użyciu odbywa się szkolenie;
- 5) pomocy dydaktycznych;
- 6) dokumentacji ze zrealizowanych szkoleń.

§ 28. W ramach nadzoru, o którym mowa w § 27, Prezes Urzędu przeprowadza kontrole, obejmujące w szczególności:

- 1) przegląd wyników i dokumentacji szkoleniowej;
- 2) wizytacje w trakcie przeprowadzania szkoleń i egzaminów;
- 3) rozmowę z uczestnikami szkolenia.

§ 29. Przepisy § 27 i 28 stosuje się odpowiednio do jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i Ministrowi Obrony Narodowej.

§ 30. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale, stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kontroli przestrzegania przepisów oraz decyzji z zakresu lotnictwa cywilnego (Dz. U. Nr 168, poz. 1640, z 2005 r. Nr 197, poz. 1638 oraz z 2007 r. Nr 18, poz. 111).

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 31. 1. Programy szkoleń, o których mowa w § 12 pkt 1 i 5 rozporządzenia z dnia 25 października 2005r. w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. U. Nr 230, poz. 1956), podlegają dostosowaniu do wymogów określonych w Krajowym Programie Szkolenia w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

2. Programy szkoleń, o których mowa w § 12 pkt 2 i 4 rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1, przestają obowiązywać w terminie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 32. 1. Instruktorzy wyznaczeni na podstawie § 24 ust. 1 i § 40 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa w § 31 ust. 1, przedkładają Prezesowi Urzędu w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie Krajowego Programu Szkolenia dokumentację potwierdzającą wypełnienie wymogów formalnych, o których mowa w § 18 niniejszego rozporządzenia,

2. W przypadku nie przedłożenia dokumentacji, o której mowa w ust. 1 lub w przypadku nie spełnienia wymogów, o których mowa w § 18 niniejszego rozporządzenia, osoba traci status instruktora.

§ 33. Osoby objęte zakresem niniejszego rozporządzenia, są zobowiązane do odbycia szkoleń, o których mowa w § 8 pkt 2, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 34. Wymagane minimum uzyskanych punktów, o którym mowa w § 24 ust. 9, pozwalające na uzyskanie oceny pozytywnej jest ustalane po raz pierwszy przez Prezesa Urzędu w terminie 3 miesięcy licząc od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 35. Traci moc rozporządzenie z dnia 25 października 2005 r. w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. U. Nr 230, poz. 1956).

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER INFRASTRUKTURY

W porozumieniu:

**MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI**

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

ZAKRES SZKOLENIA, O KTÓRYM MOWA W § 8 PKT 2 DLA POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII OSÓB, O KTÓRYCH MOWA W § 5 ROZPORZĄDZENIA

Kategorie Osób \ Moduły szkoleń kierunkowych	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	X		X	X	X		X		
5	X		X	X	X		X		
6		X	X						
7		X		X					
8					X				
9				X					
10					X				
11	X						X		X
12	X		X	X		X			
13	X								

ZAKRES TEMATYCZNY MODUŁÓW SZKOLEŃ KIERUNKOWYCH

MODUŁ 1 Metody i środki ochrony lotniska

- 1) Regulacje prawne dotyczące ochrony lotniska;
- 2) Informacje o lotnisku;
- 3) System ochrony lotniska;
- 4) Zadania służb ochrony na lotnisku (w tym patrolowanie);
- 5) Zakres odpowiedzialności służb uczestniczących w ochronie lotniska;
- 6) Zasady funkcjonowania i zakres odpowiedzialności zespołu ochrony i ułatwień lotniska;
- 7) Położenie stref ogólnodostępnych, operacyjnych, zastrzeżonych i części krytycznych stref zastrzeżonych;
- 8) System kontroli dostępu (w tym patrolowanie);
- 9) Sprzęt wykorzystywany do zapewnienia ochrony przed aktami bezprawnej ingerencji;
- 10) Zarządzenie kryzysowe;
- 11) Informowanie służb ochrony i organów państwowych o aktach bezprawnej ingerencji oraz o wydarzeniach mogących skutkować wystąpieniem aktu bezprawnej ingerencji.

MODUŁ 2 Metody i środki ochrony przewoźnika lotniczego

- 1) Regulacje prawne dotyczące ochrony przewoźnika lotniczego;
- 2) Odpowiedzialność przewoźnika lotniczego w zakresie ochrony przewozów;
- 3) Środki ochrony stosowane przed odlotem statku powietrznego;
- 4) Procedury odprawy biletowo-bagażowej i odprawy pokładowej;
- 5) Procedury łączenia pasażera z bagażem rejestrowanym;
- 6) Obsługa naziemna pasażerów tranzytowych i transferowych oraz ich bagażu;
- 7) Ochrona materiałów przewoźnika;
- 8) Ochrona bagażu rejestrowanego;
- 9) Zasady postępowania w stosunku do pasażerów niebezpiecznych i naruszających warunki przewozu;
- 10) Zasady przewozu broni oraz innych materiałów niebezpiecznych;
- 11) Metody postępowania z przedmiotami zabronionymi do przewozu w transporcie lotniczym;
- 12) Procedury w przypadku zagrożenia bombowego;
- 13) Przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym w lotnictwie cywilnym w przypadku wystąpienia aktu bezprawnej ingerencji;
- 14) Informowanie o zaistniałych sytuacjach kryzysowych w lotnictwie cywilnym.

MODUŁ 3 Ochrona statku powietrznego

- 1) Procedury ochrony w zakresie możliwości przebywania w pobliżu i na pokładzie statku powietrznego;
- 2) Procedury związane z plombowaniem i rozplombowaniem statku powietrznego;
- 3) Procedury sprawdzenia i przeszukania statku powietrznego;
- 4) Przedmioty zabronione do wnoszenia na teren strefy zastrzeżonej lotniska i przewozu w bagażu kabinowym i rejestrowanym pasażera, mogących stanowić zagrożenie dla lotnictwa cywilnego;
- 5) Procedury w odniesieniu do zaopatrzenia pokładowego przewoźnika, poczty służbowej;
- 6) Dodatkowe procedury ochrony w przypadku zaistnienia sytuacji wysokiego ryzyka;
- 7) Informowanie o incydentach.

MODUŁ 4 Procedury ochrony związane z obsługą kabinową oraz wytwarzaniem i dostarczaniem zaopatrzenia pokładowego i innych dostaw

- 1) Ochrona zaopatrzenia pokładowego;
- 2) Ochrona pomieszczeń wytwarzania zaopatrzenia pokładowego, składowania środków czystości wykorzystywanych do obsługi kabinowej i sprzątania stref zastrzeżonych lotniska – system kontroli dostępu i kontroli bezpieczeństwa;
- 3) Ochrona pomieszczeń wytwarzania i magazynowania innych dostaw przewoźnika;
- 4) Przedmioty niebezpieczne mogące stanowić zagrożenie dla transportu lotniczego;
- 5) Procedury postępowania załogi z zaopatrzeniem pokładowym;
- 6) Stosowanie zabezpieczeń zaopatrzenia pokładowego (plomby);
- 7) Procedury przewozu i załadunku zaopatrzenia pokładowego.

MODUŁ 5 Metody i środki ochrony ładunków, przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty

- 1) Procedury przyjmowania ładunków do przewozu drogą lotniczą;
- 2) Ochrona zawartości ładunku przewożonego drogą lotniczą;
- 3) Obsługa naziemna ładunków;
- 4) Obsługa przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty. Zarejestrowany agent i znany nadawca;
- 5) Ochrona pomieszczeń do przechowywania ładunku, przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty;
- 6) Procedury ochrony transportu naziemnego;
- 7) Metody kontroli bezpieczeństwa (np. urządzenia rentgenowskie);
- 8) Przedmioty zabronione do wnoszenia na teren strefy zastrzeżonej lotniska i przewozu w bagażu kabinowym i rejestrowanym pasażera, mogących stanowić zagrożenie dla lotnictwa cywilnego;
- 9) Metody postępowania z przedmiotami zabronionymi, o których mowa w pkt 8;
- 10) Informowanie o incydentach.

MODUŁ 6 Zarządzanie sytuacjami kryzysowymi w lotnictwie cywilnym

- 1) Definicja i klasyfikacja aktów bezprawnej ingerencji oraz sytuacji kryzysowych w lotnictwie cywilnym;
- 2) Zakres odpowiedzialności za przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym oraz w sytuacji wystąpienia aktu bezprawnej ingerencji;
- 3) Sposób zorganizowania i funkcjonowania centrum koordynacji antykryzysowej;
- 4) Tryb informowania o zaistnieniu sytuacji kryzysowej w lotnictwie cywilnym;
- 5) Zasady współpracy ze służbami biorącymi udział w opanowaniu sytuacji kryzysowej w lotnictwie cywilnym;
- 6) Ocena zagrożenia bombowego oraz sposób postępowania;
- 7) Zarządzanie kryzysowe w sytuacji aktu bezprawnej ingerencji skierowanego wobec statku powietrznego oraz obiektów lotniskowych;
- 8) Środki ochrony urządzeń o szczególnym znaczeniu dla wykonywanych operacji lotniczych;
- 9) Lokalizacja miejsc parkingowych statków powietrznych izolowanych ze względów bezpieczeństwa;
- 10) Ćwiczenia w zakresie przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym w lotnictwie cywilnym.

MODUŁ 7 Środki ochrony w trakcie sytuacji podwyższonego zagrożenia

- 1) Dodatkowe środki ochrony w budynku terminala oraz innych obszarach strefy ogólnodostępnej i zastrzeżonej lotniska;
- 2) Kontrola dostępu do poszczególnych stref zastrzeżonych lotniska;
- 3) Dodatkowe procedury ochrony w przypadku zaistnienia sytuacji wysokiego ryzyka w obrębie stref zastrzeżonych;
- 4) Ochrona statku powietrznego;
- 5) Kontrola bezpieczeństwa pasażerów i ich bagażu kabinowego;
- 6) Kontrola bagażu rejestrowanego;
- 7) Ochrona ładunków, przesyłek kurierskich i ekspresowych oraz poczty;
- 8) Ochrona zaopatrzenia pokładowego;
- 9) Informowanie o incydentach.

MODUŁ 8 Zarządzanie, szkolenia i kontrola jakości w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego

- 1) Współczesne zagrożenia dla lotnictwa cywilnego;
- 2) Zadania osób odpowiedzialnych za zarządzanie ochroną lotnictwa cywilnego w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 3) Obowiązujące krajowe i międzynarodowe regulacje prawne w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 4) Analiza ryzyka w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 5) Wewnętrzny i zewnętrzny nadzór nad systemem ochrony podmiotów prowadzących lotniczą działalność gospodarczą;
- 6) System szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego;
- 7) Planowanie działań w sytuacjach kryzysowych w lotnictwie cywilnym.

MODUŁ 9 Metody i środki ochrony w zarządzaniu ruchem lotniczym

- 1) Procedury ochrony w zarządzaniu ruchem lotniczym;
- 2) Procedury ochrony związane z przekazywaniem informacji o porwanym statku powietrznym za pomocą systemu AFTN;
- 3) Procedury ewakuacji obiektów Zarządzania Ruchem Lotniczym, uwzględniające konieczność reorganizacji ruchu lotniczego w przestrzeni powietrznej Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa tego ruchu;
- 4) Przekazywanie informacji o zagrożeniu.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego stanowi wypełnienie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 189 ust. 3 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696, z późn. zm.).

Celem rozporządzenia jest określenie warunków w jakich realizowane są procesy selekcji oraz szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego. Ponadto rozporządzenie ma na celu określenie zasad potwierdzania przez Władzę Lotniczą kwalifikacji specjalistycznych kategorii osób realizujących zadania w zakresie kontroli bezpieczeństwa w ruchu lotniczym.

W rozdziale 1 określono zakres podmiotowy rozporządzenia, który obejmuje osoby zatrudnione w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą i jednocześnie posiadające samodzielny dostęp do strefy zastrzeżonej lotniska, osoby zatrudnione w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą wykonujące obowiązki w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego wynikające z Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego, oraz pozostałe osoby wykonujące obowiązki dotyczące środków kontroli w zakresie ochrony wynikające z Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego. W stosunku do wyż. wym. osób realizowane powinny być opisane w rozporządzeniu procedury selekcji oraz szkolenia.

W celu uniknięcia powielania procesów szkolenia w rozdziale tym zostało zawarte upoważnienie dla Prezesa Urzędu do uznania w drodze decyzji administracyjnej za równoważne szkoleń innych niż te realizowane na podstawie niniejszego rozporządzenia, a dotyczących ochrony lotnictwa cywilnego. Ponadto w rozdziale tym zawarte zostały definicje pojęć stosowanych w rozporządzeniu.

Rozdział 2 określa kategorie osób, które powinny podlegać selekcji (w zakresie wymogów określonych w § 6) oraz szkoleniu z uwagi na realizowanie przez te kategorie osób zadań związanych bezpośrednio z zabezpieczeniem lotnictwa cywilnego przed aktami bezprawnej ingerencji.

Rozdział 3 wskazuje rodzaje szkoleń, do których realizacji zobowiązane są podmioty, w których wyróżnić można wskazane w poprzednim rozdziale kategorie osób. Ponadto wskazane zostały minimalne zakresy merytoryczne szkoleń (w przypadku szkolenia świadomości oraz szkoleń specjalistycznych określone odpowiednio w § 9 i 11, w przypadku szkoleń kierunkowych w § 10). Rozporządzenie określa ponadto w tym rozdziale częstotliwość realizacji cyklicznej szkoleń kierunkowych dla poszczególnych kategorii osób. Mając na uwadze wymóg prawa wspólnotowego określony w punkcie 12.2.1. b) załącznika do rozporządzenia 2320/2002 z dnia 16 grudnia 2002 ustanawiającego wspólne podstawowe standardy w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego w przypadku kategorii osób 1 i 3 częstotliwość przedmiotowych szkoleń została określona na 1 rok. W celu jak najlepszego zaadresowania szkoleń i dopasowania ich do specyfiki obowiązków realizowanych przez poszczególne kategorie osób w zależności od podmiotu dla którego realizują zadania, zakres szkoleń kierunkowych pod względem zawartości poszczególnych modułów został uzależniony właśnie od zakresu tych zadań (§ 10 ust. 3). Celem takiego rozwiązania jest zapewnienie, iż na przykład w ramach kategorii 1 osoby odpowiedzialne za ochronę przewoźnika lotniczego będą podlegały szkoleniom dotyczącym ochrony przewoźnika, a osoby realizujące zadania w ramach tej kategorii na rzecz wielu podmiotów (np. przewoźnik i agent obsługi naziemnej) będą podlegały szkoleniu dotyczącemu ochrony lotnictwa związanemu z działalnością obu podmiotów.

W związku z przedstawionymi przez przewoźników uwagami (PLL LOT, EuroLOT) w przypadku kategorii osób – załogi statków powietrznych, wprowadzono bardziej rygorystyczne wymogi przejścia szkolenia kierunkowego przed rozpoczęciem pełnienia obowiązków na pokładzie statku powietrznego.

W przypadku szkoleń specjalistycznych dla kategorii osób – operatorzy kontroli bezpieczeństwa - § 11 ust. 6 wprowadza obowiązek uzależnienia zawartości szkolenia w zakresie kształtowania umiejętności oceny obrazów rentgenowskich od obowiązków w ramach kontroli bezpieczeństwa, jakie będzie realizowała ta kategoria osób. Celem takiego rozwiązania jest zapewnienie, by operatorzy kontroli bezpieczeństwa kierowani do realizacji zadań kontroli bezpieczeństwa bagażu kabinowego, rejestrowanego i ładunków byli poddawani szkoleniu w zakresie umiejętności interpretacji grup przedmiotów, które będą kontrolować. Rozdział ten zawiera także

warunki wydania certyfikatu operatora kontroli bezpieczeństwa, potwierdzającego ukończenie odpowiedniego szkolenia specjalistycznego oraz zdanie egzaminu przeprowadzanego przez Prezesa Urzędu. Wymóg certyfikowania tej kategorii osób przez Władzę Lotniczą wynika z przepisów punktu 12.2.3. załącznika do rozporządzenia 2320/2002. Ponadto określono na nie dłuższy niż 30 miesięcy okres czasu w jakim w. w. kategoria osób powinna podlegać szkoleniu specjalistycznemu odświeżającemu.

Rozdział 4 poświęcony zasadom organizacji szkoleń zawiera przepisy określające wymogi warunkujące wyznaczenie osoby jako instruktora ochrony lotnictwa wraz z określeniem ewentualnych dopuszczalnych odstępstw od wypełnienia wszystkich wymogów formalnych. Ponadto § 19 określa zadania spoczywające na instruktorze jako osobie realizującej procesy szkoleniowe.

§ 20 reguluje ponadto procedurę zaliczania szkoleń, w tym szkoleń specjalistycznych podstawowych kończących się egzaminem przeprowadzanym przez Prezesa Urzędu. W związku z planowanym wprowadzeniem procesów certyfikacji operatorów kontroli bezpieczeństwa przy pomocy testów wiedzy teoretycznej oraz z wykorzystaniem programu komputerowego sprawdzającego umiejętność prawidłowej oceny obrazów rentgenowskich bagaży i ładunków. Wymóg minimalnej liczby prawidłowych odpowiedzi teoretycznych został ustalony na 75%. W związku z potrzebą wprowadzenia, zwłaszcza w początkowym okresie wdrażania przedmiotowego mechanizmu certyfikacji, elastycznego mechanizmu ustalania minimalnego akceptowalnego pułapu w odniesieniu do w. w. sprawdzianu umiejętności praktycznych przyjęto rozwiązanie polegające na określaniu przez Prezesa Urzędu minimalnego pułapu w cyklicznych odstępach czasu i ogłaszanie tego limitu w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Urzędu Lotnictwa Cywilnego. Brak ustalania jednoznacznego liczbowego pułapu wynika z konieczności zapewnienia minimalnej elastyczności przy wdrażaniu tego nowego mechanizmu certyfikowania.

Rozdział 4 ponadto reguluje kwestie dotyczące sytuacji niezaliczenia szkolenia, zawiera regulacje obejmujące konstruowanie harmonogramów szkoleń i prowadzenia sprawozdawczości na potrzeby Prezesa Urzędu oraz określa warunki formalne zatwierdzenia programu szkolenia.

Rozdział 5 formułuje podstawowe kwestie związane z nadzorem Prezesa Urzędu nad realizacją rozporządzenia.

Rozdział 6 zawiera przepisy określające przejście z regulacji określonych rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 25 października 2005 r. w sprawie Krajowego Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego (Dz. U. Nr 230, poz. 1956) w regulacje określone w przedłożonym rozporządzeniu. W związku z przedsięwziętymi zmianami mającymi na celu usprawnienie systemu realizacji szkoleń w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego określono termin dostosowania, przez podmioty prowadzące przedmiotowe szkolenia, programów szkoleń oraz potwierdzenia spełniania przez instruktorów odpowiednich kwalifikacji zawartych w § 17.

Przedmiot regulacji jest objęty prawem wspólnotowym wynikającym z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2320/2002 z dnia 16 grudnia 2002 r. ustanawiającego wspólne zasady w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych. Niniejszy dokument rządowy nie zostanie przedstawiony do opinii instytucjom lub organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu, gdyż opinia ww. instytucji nie jest konieczna do dalszej realizacji procedury legislacyjnej.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej.

Organizacje o charakterze lobbingsowym wymienione w rejestrze podmiotów wykonujących zawodową działalność lobbingsową (bip.mswia.gov.pl) nie zgłosiły zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, których dotyczy regulacja zawarta w akcie wykonawczym:

- 1) zarządzający lotniskami;
- 2) przewoźnicy lotniczy;
- 3) podmioty prowadzące lotniczą działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące szkoleniową działalność gospodarczą;
- 5) zasoby ludzkie wchodzące w skład systemu ochrony lotnictwa cywilnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Konsultacje społeczne

Projektowane rozporządzenie zostało przekazane do konsultacji społecznych do następujących podmiotów:

- 1) Związek Regionalnych Portów Lotniczych;
- 2) Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”;
- 3) PLL LOT S.A.;
- 4) EuroLOT S.A.;
- 5) Nowy Przewoźnik Sp. z o.o.;
- 6) LOT Catering Sp. z o.o.;
- 7) Petrolot Sp. z o.o.;
- 8) LOT Ground Services Sp. z o.o.;
- 9) KRK Airport Services Sp. z o.o.;
- 9) NSZZ „Solidarność” 80 Region Mazowsze K.Z. Nr 25 w P.P. „Porty Lotnicze”;
- 10) NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze K.Z. Nr 2937 w P.P. „Porty Lotnicze”;
- 11) NSZZ Pracowników Umysłowych P.P. „Porty Lotnicze”;
- 12) NSZZ Solidarność;
- 13) OPZZ Konfederacja Pracy;
- 14) Związek Zawodowy Kontrolerów Ruchu Lotniczego;
- 15) Związek Zawodowy Naziemnego Personelu Lotniczego;
- 16) Związek Zawodowy Personelu Pokładowego;
- 17) Związek Zawodowy Pilotów Komunikacyjnych;
- 18) Związek Zawodowy Pilotów Liniowych;
- 19) Związek Zawodowy Pracowników PLL LOT S.A.;
- 20) Związek Zawodowy Pracowników Portu Lotniczego Warszawa – Okęcie;
- 21) Związek Zawodowy Pracowników PPL, pracowników spółek z udziałem przedsiębiorstwa i lotnisk niekomunikacyjnych;
- 22) Związek Zawodowy Pracowników Ruchu Lotniczego;
- 23) Związek Zawodowy Pracowników Technicznych ARL;

Uwagi do projektu rozporządzenia przekazały następujące podmioty:

- 1) Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”;
- 2) Polskie Linie Lotnicze LOT;
- 3) Nowy Przewoźnik Sp. z o.o.;

- 4) EuroLOT S.A.;
- 5) Związek Zawodowy Pracowników Portu Lotniczego Warszawa-Okęcie;
- 6) LOT Ground Services Sp. z o.o.

W procesie konsultacji społecznych uwzględniono m.in. uwagi przewoźników dotyczące specyficznych uwarunkowań konstruowania harmonogramu szkolenia dla załóg statków powietrznych. Z tego powodu wprowadzono możliwość objęcia w. w. kategorii osób harmonogramem nie zamykającym się w jednym roku kalendarzowym, a w tzw. cyklu szkoleniowym. Uwzględniono ponadto uwagę dotyczącą zmiany w § 5 pkt 9 słów „obsługi kabinowej” na „sprzątania” uzyskując większą przejrzystość przepisu.

Nie uwzględniono m.in. uwagi LOT Ground Services dotyczącej umożliwienia akceptowania przez zarządzającego lotniskiem szkolenia świadomości przeprowadzonego przez inny podmiot. Materia ta jest regulowana w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Lotnictwa Cywilnego realizującego zasady ochrony lotnictwa.

Nie uwzględniono uwag Przedsiębiorstwa Państwowego Porty Lotnicze proponujących zmianę w §3 w celu rozszerzenia zakresu osób szkolonych. Proponowana zmiana rozszerzałaby w sposób nieuzasadniony zakres podmiotowy niniejszego rozporządzenia.

Uwzględniono uwagę Przedsiębiorstwa Państwowego Porty Lotnicze, PLL LOT, EuroLOT sugerującą zmianę zakresu szkolenia kierunkowego, którym objęta byłaby kategoria 8, z modułu 4 na 5.

Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego

Rozporządzenie w sposób pełny odpowiada rosnącym wymaganiom wobec poziomu ochrony lotnictwa cywilnego realizowanego przez poszczególne podmioty wchodzące w skład systemu ochrony lotnictwa cywilnego Rzeczypospolitej Polskiej, a zwłaszcza wobec utrzymującego się poziomu zagrożenia aktami bezprawnej ingerencji.

Ustanowienie procesu certyfikowania kategorii operatorów kontroli bezpieczeństwa będzie wiązało się z koniecznością poniesienia przez sektor publiczny wydatków związanych z prowadzeniem w. w. procesu. Planowane wydatki będą związane z głównie z koniecznością wyposażenia Prezesa Urzędu w odpowiednie oprogramowanie komputerowe i pozostałą infrastrukturę (około 30 000 euro). Dochody sektora publicznego związane z realizacją przedmiotowego rozporządzenia wynikać będą z pobierania za przeprowadzone egzaminy operatorów kontroli bezpieczeństwa opłaty lotniczej (w wysokości, która będzie ustalona w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie opłaty lotniczej).

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wprowadzenie do stosowania nowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Krajowy Programu Szkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego wpłynie pozytywnie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw poprzez podniesieniu poziomu wyszkolenia w zakresie ochrony lotnictwa cywilnego osób zatrudnionych w podmiotach prowadzących lotniczą działalność gospodarczą..

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Rozporządzenie nie zawiera przepisów mających wpływ na sytuację i rozwój regionów.